

MEMO

aan de Commissie Openbare Ruimte
van Ph. Opdam, namens het college van B&W

onderwerp **Stikstof en ontwerp bestemmingsplan Aansluiting A9**
datum 10 maart 2020
bijlagen -

In het NHD van 5 maart jl. stond een artikel over de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) d.d. 20 januari jl. inzake stikstofberekeningen bij infraprojecten. Ook andere kranten hadden hier berichtgeving over. Strekking van de artikelen is dat de minister van de ABRvS nader moet onderbouwen waarom de AERIUS-calculator de stikstofdepositie buiten een zone van 5 km tot op heden niet berekent.

Achtergrond

Ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningbouwprojecten, de aanleg van bedrijventerreinen maar ook infrastructurele projecten kunnen leiden tot veranderingen in verkeersstromen. Dat verkeer stoot stikstof uit. Deze stikstofdepositie kan gevolgen hebben voor stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Om deze depositie inzichtelijk te maken, worden berekeningen gemaakt met het programma AERIUS-Calculator. AERIUS maakt gebruik van verschillende achterliggende rekenmodellen. Voor verkeersbewegingen maakt AERIUS gebruik van het rekenmodel SRM2. Voor de andere activiteiten c.q. bronnen (bijvoorbeeld bouwmaterieel en industrie) maakt AERIUS gebruik van OPS.

Een belangrijk verschil tussen deze twee modellen is dat SRM2 de stikstofdepositie alleen berekent voor de eerste 5 kilometer vanaf de weg-bron. Na 5 kilometer worden de stikstofdepositeresultaten van het wegverkeer automatisch afgekapt. OPS berekent de stikstofdepositie op veel grotere afstand.

Achterliggende gedachte van deze begrenzing is dat na 5 km niet met zekerheid gezegd kan worden of eventuele verhoogde depositie door deze specifieke infrastructuur veroorzaakt wordt.

In de uitspraak van 20 januari 2021 heeft de ABRvS geoordeeld dat de afkapgrens van 5 km voor stikstofdepositie van verkeersbewegingen onvoldoende is onderbouwd. Hierdoor is namelijk onduidelijk wat de invloed van verkeer buiten de afkapgrens is op de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Ook is onduidelijk hoe groot die invloed is. Daardoor kan niet “volledig, precies en definitief” worden geconcludeerd dat de verkeersbewegingen geen nadelige gevolgen voor Natura 2000-gebieden hebben. De uitspraak van de ABRvS d.d. 20 januari jl. betreft een zogenaamde tussenuitspraak waarbij de minister nu in de gelegenheid wordt gesteld om de rekengrens van 5 km nader te motiveren en/of het AERIUS-model hierop aan te passen.

Het college is van mening dat met de bestemmingsplanprocedure voor de Aansluiting A9 niet gewacht hoeft te worden tot de minister deze nadere onderbouwing geeft.

Bestemmingsplan omvat meer dan alleen stikstof

Voor het bestemmingsplan Aansluiting A9 zijn circa 12 van de benodigde onderzoeken geactualiseerd. Het wegontwerp is vrijwel gelijk aan het oorspronkelijke ontwerp en de

bestemmingsplangrenzen zijn ongewijzigd. Het wegontwerp is op basis van de meest recente verkeerscijfers en prognoses doorgerekend op doorstroming en voldoet aan alle eisen.

Bij de stikstofberekeningen is gebruik gemaakt van het meest actuele rekenmodel van AERIUS (versie 15 oktober 2020) en meest recente verkeerscijfers. Een alternatieve of een nieuwere rekenmethodiek is niet voor handen.

Depositie > 5km

Vanuit het verkeersmodel gezien heeft de Aansluiting A9 over het algemeen een positief effect (minder verkeer) op het lokale wegennetwerk ten westen van de A9 dat dichterbij het voor stikstof kwetsbare duingebied aanligt. De Aansluiting A9 zorgt daarom ook voor een afname van de depositie op het Noordhollands Duinreservaat en de Schoorlse Duinen. Hoewel het niet kan worden uitgesloten (omdat als gevolg van de Aansluiting A9 het verkeer op de A9 zal toenemen), is het niet aannemelijk dat op een afstand van > 5 km wel sprake is van een toename van depositie.

AERIUS-calculator

De stikstofdepositie wordt berekend met behulp van de AERIUS-calculator. Dit is een landelijk toegepast model, dat gelet op de ontwikkelingen (nieuwe inzichten) op het gebied van stikstof met regelmaat een update krijgt. Als tijdens de planologische procedure voor de Aansluiting A9 een update wordt doorgevoerd, dan dient het project ook met deze nieuwe versie te worden doorgerekend en beoordeeld te worden.